

Vraag 1 van 4

Wat vindt u van de voorgestelde aanpak, zoals te lezen in het voorstel van het ministerie en onderliggende conceptrapport van het RIVM ('Op weg naar criteria voor productverbetering')? Is deze aanpak haalbaar en voldoende ambitieus?

Graag vragen we u bij elke vraag te reageren vanuit het belang van uw eigen bedrijf of organisatie en uw reactie zo concreet mogelijk toe te lichten op de onderdelen van de aanpak. En steeds zo expliciet mogelijk aan te geven om welke voedingsmiddelengroep (of subgroep) en voedingsstof(fen) het gaat.

Deze reactie is van de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLi)¹. Namens onze leden geven wij een reactie op het systeem in zijn algemeenheid. Sectorale branches en/of individuele bedrijven zullen meer gedetailleerd reageren op specifieke productgroepindelingen en/of voorgestelde grenswaarden.

Voortbouwen op zelfregulerings traditie van herformuleren

Herformulering staat al jaren op de agenda van de levensmiddelenindustrie als één van de manieren waarop de industrie kan bijdragen aan Preventie. Het Akkoord Verbetering Productsamenstelling (2014-2020) en de specifieke afspraken die zijn gemaakt in het Nationaal Preventieakkoord (2018) zijn daar demonstraties van. In de afgelopen jaren zijn honderden producten aangepast. Deze afspraken zijn tot stand gekomen door de industrie, in nauwe samenspraak met CBL. De levensmiddelenindustrie hecht aan deze vorm van publiek-private samenwerking en de borging van voorgenoemde afspraken, ook na 2020. Het is dan ook zinvol en logisch dat de sector zelf nauw betrokken is bij het opzetten van een nieuwe aanpak productverbetering, waardoor haalbaarheid van de afspraken en draagvlak voor de uitvoering zo goed mogelijk geborgd zijn.

Link met Nutri-Score & herformulering stimuleren waar Nutri-Score dat onvoldoende doet

Het tredensysteem dat wordt voorgesteld, wordt tegelijk met Nutri-Score in Nederland geïntroduceerd. Dit omdat de criteria/grenswaarden van het tredensysteem waar mogelijk gekoppeld zijn aan Nutri-Score. De FNLi is in principe voorstander van deze koppeling, waar mogelijk. De FNLi hecht eraan dat het algoritme substantieel wordt aangepast zodat in meer gevallen Nutri-Score-methodiek herformulering stimuleert en uiteindelijk consumenten helpt om de betere keuze te maken. Dit systeem zal vooral toegevoegde waarde hebben voor productgroepen waar nutritioneel significante verschillen in samenstelling in Nutri-Score niet tot uiting komen in een betere score. Als dit niet het geval is (en de systemen niet op elkaar aansluiten) schieten fabrikant én consument hier uiteindelijk niets mee op.

Haalbaar en realistisch

In het voorstel wordt expliciet vermeld dat het systeem en de gestelde doelen binnen dit systeem haalbaar en realistisch dienen te zijn. Eén weerspiegeling daarvan is het feit dat doelen worden gesteld over een lange periode (10 jaar). De FNLi kan zich vinden in het formuleren van doelstellingen, en benadrukt dat specifieke sectoren (via brancheverenigingen) graag bijdragen aan het formuleren van haalbare en realistische afspraken.

¹ De FNLi vertegenwoordigt een cruciale beroepsgroep met medewerkers bij ruim 500 bedrijven en 19 brancheorganisaties in de voedingsmiddelensector.

Vraag 2 van 4

Criteria:

- Wat vindt u van de gestandaardiseerde methodiek voor de indeling van voedingsmiddelengroepen en de grenswaarden?
- En zijn er aspecten die u niet terugziet in de indeling van de voedingsmiddelengroepen en grenswaarden?

In het huidige voorstel worden treden en doelen voorgesteld voor die productgroepen die meer dan anderen bijdragen aan een te hoge inname van calorieën, natrium of verzadigd vet, volgens de Voedsel Consumptie Peiling (VCP). De FNLI onderschrijft deze keuze. Het is van belang om te focussen op de productgroepen die met name bijdragen aan (de verbetering van) het eetpatroon van Nederlanders.

Daarbij merkt de FNLI wel op dat er ook productgroepen zijn waar het tredensysteem beperkt kan bijdragen aan herformulering. Dit geldt onder andere voor productgroepen waar in het verleden verschillende stappen zijn gezet op het gebied van herformulering, waar inmiddels de grens bereikt wordt van wat mogelijk is, vanwege effect op houdbaarheid, smaak en kwaliteit. Ook zijn er productgroepen waar herformulering zeer uitdagend is, en er in samenwerking met de sector sterk wordt ingezet op het verkleinen van portiegroottes. Daarnaast wordt portieverkleining ook in andere sectoren ingezet als extra aanvulling op productherformulering en deze stappen zijn niet zichtbaar in het systeem.

Treden voor producten, die worden gebruikt bij het bereiden van maaltijden, dienen voor een goede vergelijking 'na bereiding' ingericht te worden.

Bij producten die in kleine porties gebruikt worden, dienen de treden hier rekening mee te houden.

Wat betreft de keuze voor productgroepen pleit de FNLI om vast te houden aan de gekozen productgroepen zoals in de huidige lopende AVP-afspraken.

We stellen het op prijs dat er geprobeerd is rekening te houden met de bestaande AVP-afspraken. Vanwege de keuze voor een systeem op basis van p-waarden blijken die vaak op het niveau te staan van de P75 lijn. Het is in dat geval positief dat hiermee achterblijvers in beeld worden gebracht en het is een uitdrukkelijke wens dat die ook herformuleringsstappen gaan zetten.

Wat een vreemd gevolg kan zijn van het trede systeem is dat er geen maxima meer zijn. Dit is een verlies ten opzichte van het AVP waarin fabrikanten en retailers er vaak in slaagden om branche breed afspraken te maken (al waren er altijd zogenoemde 'free riders'). De FNLI bepleit daarom voor een goede borging van de bestaande AVP-afspraken.

Het ministerie stelt voor om dit systeem tegelijk in te voeren met Nutri-Score in Nederland. Omdat het algoritme aangepast zal worden, zullen de grenswaarden die hiervan afgeleid zijn, ook dienen te veranderen. De FNLI pleit daarom voor een tweede afstemming met de sector over deze veranderde grenswaarden, uiteraard ruim voor eventuele invoering van dit systeem.

Indien er doelen worden opgesteld, zouden de criteria gedurende de termijn van de voorgestelde tien jaar van die doelen niet moeten wijzigen.

Vraag 3 van 4

Prikkels:

De overheid zal de in haar voorstel vier genoemde prikkels (waaronder naming) verder uitwerken.

- Wat vindt u daarvan?
- Welke andere prikkels zouden volgens u eveneens effectief kunnen zijn?
- En welke randvoorwaarden zijn er eventueel nodig?

Voedselkeuzelogo

Hoewel deze als tweede wordt genoemd van de 4 prioriteitsincentives, lijkt dit de meest stimulerende incentive te zijn. De meeste fabrikanten willen dat hun producten 'beter' scoren op het logo.

Randvoorwaarde hierbij is dat het Nutri-Score algoritme daadwerkelijk is verbeterd en de governance van Nutri-Score internationaal goed is geborgd.

Naming (koplopers expliciet benoemen, jaarprijs goede voeding, ranking zoals in de voedingsapp).

Hoewel dit nog niet is uitgewerkt, lijkt dit een positieve incentive te zijn voor het herformuleren van producten.

Convenanten

Convenanten zijn afspraken tussen partijen (bijvoorbeeld tussen producenten en retailers) om tot bepaalde reducties te komen, dan wel om de pieken in de hoeveelheden voedingsstof af te vlakken. De facto volgens de werkwijze van het huidige Akkoord Verbetering Productsamenstelling. Met deze werkwijze zijn positieve ervaringen op gedaan. Positieve naming op het maken van dergelijke afspraken zal het draagvlak daaronder sterk vergroten.

Innovatie

Deze incentive is voor alle bedrijven relevant.

Een randvoorwaarde is om ondersteuning van innovatie zo laagdrempelig mogelijk te maken.

Stimuleer hierbij ook dat HBO instellingen bedrijven kunnen ondersteunen.

Stimulering van (innovatieve) ingrediënten die helpen om te herformuleren kan een grote steun in de rug zijn. Belemmerende regelgeving, Europese processen en/of imago van ingrediënten zijn bekende drempels, die opgelost dienen te worden om herformulering succesvol te laten zijn.

Publieke aanbestedingsregels (19)

De FNLI wil graag de suggestie doen om ook publieke aanbesteding als incentive op te nemen.

De overheid kan een grote rol spelen in creëren van de vraag voor producten die passen in een goed dieet. Dit kan een belangrijke incentive zijn waardoor geherformuleerde producten een goede kans krijgen in de markt.

Dit kan relatief eenvoudig, door de opname van gezondheid / herformulering binnen Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI), als onderdeel van PIANOo: deze incentive leidt tot extra innovatie op het gebied van herformulering.

Vraag 4 van 4

Doelen:

- Wat vindt u van de gestelde doelen?
- Zijn de genoemde doelen haalbaar?
- Zijn de doelen voldoende ambitieus?

De overheid wil de volgende doelen vaststellen:

- In de trede met producten met laagste gehalten aan zout, verzadigd vet of suiker is een grenswaarde gesteld op het gehalte waaraan 25% van de producten binnen de voedingsmiddelengroep voldoen. Het is de bedoeling dat over 10 jaar deze groep met laagste gehalten flink groter wordt. Gedacht wordt aan meer dan 50%.
- In de trede met producten met hoogste gehalten aan zout, verzadigd vet of suiker is een grenswaarde gesteld op het gehalte waar 25% van de producten binnen de voedingsmiddelengroep boven zit. Het is de bedoeling dat over 10 jaar deze groep kleiner wordt, te denken aan; kleiner dan 10%.

De doelen zoals opgesteld door het ministerie zijn absoluut ambitieus. In de praktijk betekent dit dat meer dan de helft van de producten in de productgroepen substantieel geherformuleerd moet worden. De haalbaarheid van deze doelen kan de FNLI niet beoordelen. Om deze reden stelt de FNLI in de introductie dat specifieke sectoren (via brancheverenigingen) graag bijdragen aan het formuleren van haalbare en realistische afspraken.

FNLI is positief over het voorstel om een termijn van 10 jaar te hanteren, aangezien herformulering slechts op lange termijn goed zichtbaar is en in diverse stappen plaatsvindt om consumenten te laten wennen aan andere smaken of karakteristieken van een product. Het is belangrijk om te beseffen dat de resultaten die behaald worden met diverse (kleinere) stappen, juist zeer groot zijn. Consumenten wennen aan een nieuw smaakprofiel, dat minder zoet en zout is. Richting diverse stakeholders is het dan ook zinvol om alle stappen te erkennen, en de Nieuwe aanpak productverbetering zo goed mogelijk zichtbaar worden gemaakt.

Zoals aangegeven onder vraag 2, lopen de mogelijkheden tussen verschillende productgroepen uiteen. Wij verzoeken het ministerie om per sector in gesprek te gaan over de brede aanpak (incl. portiegrootte) en haalbaarheid. Het internationale speelveld speelt daarbij uiteraard ook een rol.

Wij vragen ons af hoe nieuwe introducties kunnen worden meegenomen in het systeem. Vanwege consumentenverwachtingen is het in veel gevallen niet zo zinvol om een bestaand product aan te passen maar kan een volledig nieuw product succesvoller zijn. Idealiter wordt deze vorm van 'herformulering' ook zichtbaar in rapportages.

In het huidige systeem zijn geen verkoop volumes verwerkt. Verschuivingen in de samenstelling van producten zal daarom slechts een deel van het verhaal vertellen. Switch-gedrag van consumenten (omdat aangepaste producten niet meer aan de verwachtingen voldoen) en innovaties naar andere productgroepen van producenten moeten wat FNLI betreft ook een plek krijgen in het systeem, juist vanwege de mogelijk grote impact op daadwerkelijke consumptie.